

Toiminnan ja talouden seuranta

1.1.–31.7.2024

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta

MIKKELI

Sisällys

Johdon analyysi.....	1
Talouden toteutuma.....	2
Talouden toteutuma ja ennusteet tulosalueittain.....	3
Strategiakortit.....	4
Tiliryhmäkohtaiset toteutuma-analyysit – kehitys ja ennuste.....	15
Investoinnit	18

Johdon analyysi

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan toimintatuottojen arvioidaan heinäkuun seurannan perusteella jäävän noin 550 000 euroa muutettua talousarviota heikommaksi. Asiakasmaksutuotot ovat alittumassa kaupunginorkesterin, liikuntapalvelujen ja kansalaisopiston osalta. Kaupunginorkesterin tuloodotus on haasteellinen, koska kuluvana vuotena ei ole viimevuotisen kaltaisia isoja produktioita, jotka toisivat paljon tuloja. Liikuntapalveluissa uimahallien asiakasmäärä ja kansalaisopiston kurssilaismäärä ei ole edelleenkään palautunut koronaa edeltävälle tasolle. Myös liikuntapalvelujen vuokratulojen arvioidaan alittuvan (mm. harjoitusjäähalli käyttökiellossa toistaiseksi – tuki- ja kattorakenteiden korjaus). Vielä maaliskuun seurannassa tukia ja avustuksia arvioitiin kertyvän talousarviota enemmän, mutta uusia hankehakujia ei ole avautunut haettavaksi edellisten vuosien tapaan.

Toimintakulujen arvioidaan ylittyvän noin 112 000 euroa verrattuna muutettuun talousarvioon. Kirjastopalvelujen henkilöstökulujen kirjaamisessa on tapahtunut virhe: palkkaliitteen henkilöstökulu (kahden henkilön osalta) ei ole siirtynyt täysimääräisenä talousarvioon. Museopalvelujen ja kansalaisopiston avustusten arvioidaan ylittyvän.

Heinäkuun seurannan perustella lautakunnan toimintakatteen arvioidaan heikkenevän noin 660 000 euroa muutettuun talousarvioon verrattuna. Tulosaluejohtajia kehoitetaan noudattamaan tiukkaa menokuria ja tekävän toimenpiteitä tulotavoitteen saavuttamiseksi. Tulotavoite on haasteellinen. Uusi toimintakausi on käynnistynyt 1.8.2024 ja tulokertymän ennuste tarkentuu syksyn aikana. Todennäköistä tulojen määrärahamuutosta haetaan lokakuun seurannan yhteydessä.

Talouden toteutuma

Hyvinvoinnin ja osallisuuden ltk									
	TP2023	TA2024	Muutokset	Muutettu TA 2024	Tot. 7/2023	Tot. 7/2024	Laskennallinen ennuste	Johdon ennuste	Johdon ennuste / TA, %
Myyntituotot	802 819	1 303 600	36 200	1 339 800	351 096	578 879	1 323 670	1 121 800	86,1 %
Maksutuotot	297 570	425 000		425 000	64 236	67 800	314 080	325 000	76,5 %
Tuet ja avustukset	398 973	620 600		620 600	239 449	420 905	701 319	554 000	89,3 %
Vuokratuotot	591 563	754 200		754 200	286 589	327 286	675 567	718 200	95,2 %
Muut toimintatuotot	641 013	225 700		225 700	280 357	67 901	155 251	95 400	42,3 %
TOIMINTATUOTOT	2 731 937	3 329 100	36 200	3 365 300	1 221 725	1 462 771	3 198 231	2 814 400	84,5 %
Henkilöstökulut	-6 774 958	-6 681 100		-6 681 100	-3 898 468	-4 009 233	-6 970 913	-6 776 100	101,4 %
Palkat ja palkkiot	-5 341 047	-5 318 400		-5 318 400	-3 082 012	-3 272 289	-5 670 792	-5 393 400	101,4 %
Henkilösivukulut	-1 433 912	-1 362 700		-1 362 700	-816 456	-736 944	-1 300 121	-1 382 700	101,5 %
Eläkekulut	-1 255 167	-1 178 000		-1 178 000	-701 512	-658 190	-1 177 654	-1 195 000	101,4 %
Muut henkilösivukulut	-178 744	-184 700		-184 700	-114 944	-78 754	-122 467	-187 700	101,6 %
Palvelujen ostot	-2 597 191	-2 717 600	2 000	-2 715 600	-1 443 308	-1 381 450	-2 485 880	-2 713 600	99,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 485 989	-1 637 900	27 300	-1 610 600	-870 192	-764 651	-1 305 761	-1 608 600	98,2 %
Avustukset	-1 840 390	-1 926 700	25 000	-1 901 700	-1 151 559	-1 178 046	-1 882 720	-1 916 700	99,5 %
Vuokrakulut	-6 696 112	-6 439 100		-6 439 100	-3 953 310	-3 956 268	-6 701 123	-6 443 100	100,1 %
Muut toimintakulut	-94 006	-247 000	2 000	-245 000	-60 571	-47 161	-73 194	-247 000	100,0 %
TOIMINTAKULUT	-19 488 645	-19 649 400	56 300	-19 593 100	-11 377 408	-11 336 810	-19 417 712	-19 705 100	100,3 %
TOIMINTAKATE	-16 756 708	-16 320 300	92 500	-16 227 800	-10 155 683	-9 874 039	-16 219 481	-16 890 700	103,5 %

Talouden toteutuma ja ennusteet tulosalueittain

Toteuma ja johdon ennuste 7/2024, ulkoiset ja sisäiset erät

Hyvinvoinnin ja osallisuuden palvelut ja hallinto									
	TP2023	TA2024	Muutokset	Muutettu TA 2024	Tot. 7/2023	Tot. 7/2024	Laskennallinen ennuste	Johdon ennuste	Johdon ennuste / TA, %
TOIMINTATUOTOT	4 996	2 000		2 000	3 026	1 859	2 959	2 500	125,0%
TOIMINTAKULUT	-2 211 936	-2 190 200		-2 190 200	-1 341 963	-1 287 913	-2 124 072	-2 190 200	100,0%
TOIMINTAKATE	-2 206 940	-2 188 200		-2 188 200	-1 338 937	-1 286 053	-2 121 113	-2 187 700	100,0%
Yleiset kulttuuripalvelut									
	TP2023	TA2024	Muutokset	Muutettu TA 2024	Tot. 7/2023	Tot. 7/2024	Laskennallinen ennuste	Johdon ennuste	Johdon ennuste / TA, %
TOIMINTATUOTOT	24 562	99 800		99 800	18 436	18 728	21 483	24 251	24,3%
TOIMINTAKULUT	-467 653	-586 700	2 000	-584 700	-255 460	-279 567	-510 798	-584 700	99,7%
TOIMINTAKATE	-443 091	-486 900	2 000	-484 900	-237 024	-260 839	-489 314	-560 449	115,1%
Kaupunginorkesteri									
	TP2023	TA2024	Muutokset	Muutettu TA 2024	Tot. 7/2023	Tot. 7/2024	Laskennallinen ennuste	Johdon ennuste	Johdon ennuste / TA, %
TOIMINTATUOTOT	181 146	202 900		202 900	106 420	32 364	54 512	112 500	55,4%
TOIMINTAKULUT	-1 209 368	-1 085 100		-1 085 100	-715 136	-665 419	-1 131 410	-1 085 100	100,0%
TOIMINTAKATE	-1 028 222	-882 200		-882 200	-608 716	-633 055	-1 076 898	-972 600	110,2%
Museopalvelut									
	TP2023	TA2024	Muutokset	Muutettu TA 2024	Tot. 7/2023	Tot. 7/2024	Laskennallinen ennuste	Johdon ennuste	Johdon ennuste / TA, %
TOIMINTATUOTOT	161 846	120 800		120 800	82 811	68 315	161 147	139 800	115,7%
TOIMINTAKULUT	-1 419 087	-1 371 300		-1 371 300	-879 986	-879 558	-1 416 651	-1 391 270	101,5%
TOIMINTAKATE	-1 257 241	-1 250 500		-1 250 500	-797 175	-811 244	-1 255 504	-1 251 470	100,1%
Kirjastopalvelut									
	TP2023	TA2024	Muutokset	Muutettu TA 2024	Tot. 7/2023	Tot. 7/2024	Laskennallinen ennuste	Johdon ennuste	Johdon ennuste / TA, %
TOIMINTATUOTOT	502 876	431 800		468 000	233 434	341 932	709 469	476 300	110,3%
TOIMINTAKULUT	-3 376 634	-3 459 900		-3 439 900	-1 976 775	-1 931 104	-3 321 046	-3 534 900	102,2%
TOIMINTAKATE	-2 873 758	-3 028 100	56 200	-2 971 900	-1 743 342	-1 589 172	-2 611 577	-3 058 600	101,0%
Kansalaisopisto ja osallisuus									
	TP2023	TA2024	Muutokset	Muutettu TA 2024	Tot. 7/2023	Tot. 7/2024	Laskennallinen ennuste	Johdon ennuste	Johdon ennuste / TA, %
TOIMINTATUOTOT	423 610	718 300		718 300	105 297	170 276	953 043	618 300	86,1%
TOIMINTAKULUT	-1 768 909	-2 044 200		-2 024 200	-971 666	-1 092 718	-1 995 759	-2 029 200	99,3%
TOIMINTAKATE	-1 345 298	-1 325 900	20 000	-1 305 900	-866 369	-922 442	-1 042 716	-1 410 900	106,4%
Liikuntapalvelut									
	TP2023	TA2024	Muutokset	Muutettu TA 2024	Tot. 7/2023	Tot. 7/2024	Laskennallinen ennuste	Johdon ennuste	Johdon ennuste / TA, %
TOIMINTATUOTOT	1 179 618	1 528 200		1 528 200	553 557	643 598	1 664 737	1 225 200	80,2%
TOIMINTAKULUT	-7 615 226	-7 355 000		-7 350 000	-4 393 910	-4 305 193	-7 451 121	-7 350 000	99,9%
TOIMINTAKATE	-6 435 607	-5 826 800	5 000	-5 821 800	-3 840 353	-3 661 595	-5 786 385	-6 124 800	105,1%
Nuorisopalvelut									
	TP2023	TA2024	Muutokset	Muutettu TA 2024	Tot. 7/2023	Tot. 7/2024	Laskennallinen ennuste	Johdon ennuste	Johdon ennuste / TA, %
TOIMINTATUOTOT	253 282	225 300		225 300	118 744	185 699	412 204	222 600	98,8%
TOIMINTAKULUT	-1 419 833	-1 557 000		-1 547 700	-842 512	-895 338	-1 518 339	-1 539 700	98,9%
TOIMINTAKATE	-1 166 551	-1 331 700	9 300	-1 322 400	-723 768	-709 639	-1 106 136	-1 317 100	98,9%

Strategiakortit

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta

Tavoitteena on edistää kaupunkilaisten hyvinvointia ja harrastuneisuutta, kehittää toimintaympäristöjä ja sähköisten palvelujen käyttöä sekä tehostaa kumppanuussuhteita yhdistysten ja järjestöjen kanssa.

Lautakunta vastaa kansalaisopiston, yleisten kulttuuripalvelujen, liikuntapalvelujen, nuorisopalvelujen, kirjastopalvelujen, museopalvelujen ja orkesteripalvelujen tuottamisesta.

Palvelusuunnitelma

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan alaiset tulosalueet järjestävät asukkaiden hyvinvointia edistäviä ja syrjäytymistä ehkäiseviä palveluita. Ne tuottavat monipuolista ja laadukasta vapaan sivistystyön sekä kulttuuri- ja liikuntatarjontaa, mikä mahdollistaa kuntalaisille sekä ohjattuja että omaehtoisia palveluja. Palveluissa pyritään huomioimaan erilaiset kohderyhmät sekä kehittämään markkinointia ja käyttäjälähtöisiä palveluita. Toimintaa kehitetään yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa muun muassa monilla kehittämishankkeilla, jossa kaupunki on kumppanina mukana. Eloisan kanssa ollaan tiiviissä kehittämissyhteistyössä hyvinvointia ja terveyttä edistävien yhteistyömallien suunnittelussa.

Lautakunnan palvelut ovat pääasiallisesti lähipalveluita. Palveluiden tuottamisessa huomioidaan kaupunginvaltuuston päättämät talouden tasapainotusohjelmat.

Avustuksilla ja monipuolisilla yhteistyösopimuksilla ylläpidetään ja kehitetään palvelutarjoomaa ja luodaan kolmannen sektorin toimijoille mahdollisuuksia kokeilla uudentyyppisten palveluiden tuottamista. Kaupungin eri toimijoiden kesken tehdään monipuolista yhteistyötä. Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan alaisten toimintojen merkitys on korostunut hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Lautakunnan alaiset tulosalueet vaikuttavat myönteisesti myös Mikkelin mainekuvan viihtyisänä asuin- ja kulttuurikaupunkina.

Mikkelin kansalaisopiston koulutustehtävä perustuu paikallisesti ja alueellisesti muun muassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, syrjäytymisen ehkäisyyn ja seniorikansalaisten keskimääräistä suurempaan määrään. Opisto toimii sivistystehtävänsä ohella merkittävänä hyvinvoinnin, elinvoiman ja osallisuuden lisäajana ja edistäjänä alueella. Vammaisneuvosto, vanhusneuvosto ja alueellinen toiminta ovat tärkeitä väyliä osallisuuden turvaamiseksi sekä eri ryhmien näkökulmien huomioon ottamiseksi päätöksenteossa. Kansalaisopiston ja osallisuuden tulosalue vastaa myös kaupungin osallisuuden kehittämisestä. Yhdessä osallistuen -ryhmähanke Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun kanssa kehittää kaupunkilaisten kanssa yhteistyössä osallisuuden ja etsivän hyvinvointityön mahdollisuuksia.

Kirjastopalveluja tarjotaan ja kehitetään kiinteissä toimipaikoissa, hakeutuvana palveluna ja verkkopalveluina. Toiminnan tavoitteissa korostuu erilaisten lukutaitojen edistäminen sekä demokratiaa, aktiivista kansalaisuutta ja hyvinvointia edistävän toiminnan mahdollistaminen. Haasteena on lakisäätöiden kirjastopalveluiden saavutettavuus, koska kirjastoverkko on harva Mikkelin alueen laajuuteen nähden. Palveluiden saavutettavuutta on parannettu teknisillä ratkaisuilla niin, että kaikissa lähikirjastoissa on omatoimikäytön mahdollistava tekniikka ja Rantakeitaalla varaustenottoautomaatti. Kirjastojen tapahtumatarjontaa toteutetaan monipuolisessa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Kirjastopolku pyritään toteuttamaan nykytasoisena, ellei kirjastoverkkoon tule lisää supistuksia. Asiointipisteen sijoittaminen pääkirjastolle pienensi kirjaston asiakastiloja ja aiheuttaa toimintojen uudelleen sijoittelua.

Museopalvelujen keskeisiä tavoitteita ovat kulttuuriperinnön tallentaminen, säilyttäminen ja esittelemine sekä kulttuuriperinnön arvostuksen lisääminen. Lisäksi tavoitteena on tulosalueen peruspalveluiden turvaaminen museolain ja -asetuksen edellyttämällä tavalla huomioiden erityisesti lapset ja nuoret, ikääntyneet ja erityisryhmät. Mikkelin taidemuseo toimii alueellisena vastuumuseona taidemuseotehtävän osalta Etelä-Savon alueella. Tavoitteena on kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin edistäminen alueella. Sodan ja rauhan keskus Muisti aloitti toimintansa Päämajatalossa 4.6.2021. Muisti ja Päämajamuseo toimivat yhteistyössä asiakaspalvelun ja näyttelyiden osalta. Museoiden uusi kokoelmahallintajärjestelmä on otettu käyttöön vuoden 2023 alussa.

Yleisten kulttuuripalveluiden tehtävänä on mm. edistää kulttuurin ja taiteen saatavuutta, käyttöä ja harrastamista sekä luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle. Toiminnallaan kulttuuripalvelut edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa. Kulttuuripalveluiden toiminnan painopisteinä ovat lasten ja nuorten sekä ikäihmisten kulttuuripalvelut sekä erilainen tapahtumatoiminta. Hyvät ja toimivat poikkihallinnolliset yhteistyöprojektit, kuten Kulttuurikameli ja Kulttuuripolku sekä ikäihmisten kulttuuripalvelut hyvinvointialueen suuntaan jatkuvat. Suurimpien tapahtumien, kuten Hulivilikarnevaalin sekä Museoiden Yön, järjestämistä jatketaan.

Kaupunginorkesteri tuottaa taide-elämyksiä ja osallistuu kaupungin monipuolisen kulttuuritarjonnan ylläpitämiseen. Sen tehtävänä on taidemusiikkitradition vaaliminen ja kehittäminen sekä yleisötyö kaikenikäisen kuulijakunnan parissa. Orkesteri on asukkaiden hyvinvoinnin kehittämistä mahdollistava helposti saavutettava kulttuuritoimija. Orkesteri näyttäytyy merkittävänä tekijänä kaupungin mainekuvan kehittämisessä. Orkesteri tekee yhteistyötä paikallisten ja alueellisten

musiikkitoimijoiden kanssa, erityisesti Saimaa Sinfonietta -orkesteriyhteistyötä Lappeenrannan kaupunginorkesterin kanssa. Orkesterin ja Mikaeli Oy tiivistävät ja tehostavat toimintojaan ja koittavat näin parantaa toimintakatetta.

Liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytyksiä asukkaiden liikunnalle järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen, tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta sekä rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja. Tehtävät toteutetaan yhteistyössä eri toimialojen kanssa. Liikuntapalveluiden toiminnan painopisteitä ovat Liikkuva Mikkeli 2030 -ohjelman mukaisesti lasten ja nuorten liikunta, terveysliikunta, luontoliikunta sekä tapahtumien ja kilpailujen tukeminen.

Nuorisotyö on kasvatuksellinen prosessi, jonka tehtävänä on tukea nuorta yksilönä ja lähiympäristönsä ja maailman jäsenenä. Nuorisopalvelut ovat lähipalveluita, joita on saatavilla sekä kaupunki- että haja-asutusalueella. Vuonna 2024 alueellisen nuorisotyön toimipisteitä on viisi: Kattilansillan/Saimaanportin nuorisotila, Ristiinan ja Haukivuoren nuorisotilat, nuorisotila Starlight keskustassa sekä Rantakylän nuorisotalo. Palvelusuunnitelman mukaisesti nuorisotilat toimivat koulujen yhteydessä tai välittömässä läheisyydessä. Saimaanportin yhtenäiskoulun yhteyteen valmistuva nuorisotila korvaa Kattilansillan nuorisotilan; toimivaa yhteistyömallia rakennetaan yhdessä koulun ja Xamkin yhteisöpedagogikoulutuksen kanssa. Sisä- ja ulkoliikuntamahdollisuuksien turvaaminen nuorisotilojen yhteydessä on tärkeää. Digitaalisia toimintaympäristöjä ja -menetelmiä kehitetään fyysisten kohtaamispaikkojen rinnalle. Koulu- ja oppilaitosnuorisotyö vakiintuu osaksi nuorisotyön palvelujärjestelmää. Vuonna 2024 viidellä koululla työskentelee päätoiminen koulunuorisotyöntekijä osana joko nuorisopalvelujen tai perusopetuksen henkilöstöä. Lisäksi alueellisen nuorisotyön työpanosta kohdennetaan koulussa tehtävään nuorisotyöhön. Etsivä nuorisotyö, joka toimii osana Ohjaamo-tiimiä, on pääosin kohdennettua nuorisotyötä ja sitä toteutetaan moniammatillisesti ja monipuolisia verkostoja hyödyntäen. Nuorten ehkäisevä päihdetyö on osa nuorisopalvelujen kokonaisuutta. Nuorten osallisuutta vahvistetaan muun muassa nuorisovaltuustotyön ja lasten parlamentin kautta. Nuoria kannustetaan toteuttamaan omia hankkeitaan YoungMikkeli-perintörahojen turvin. Otetaan käyttöön Kyllin hyvän nuorisotyön arviointipaketti, joka koostuu toimintaan osallistuville nuorille suunnatusta kyselystä, nuorisotyön perussuunnitelma NUPSista, laatukriteeristöä ja määrällisestä tiedosta. Nuoria osallistetaan palvelujen suunnitteluun ja arviointiin.

Palvelusuunnitelman toteutuminen

Liikuntapaikkarakentamisessa on alkuvuoden 2024 aikana mm. uusittu Siekilän frisbeegolfradan siltoja sekä rakennettu yhteistyössä aluejohtokunnan ja Anttolan Urheilijoiden kanssa, osin osallistavan budjetoinnin avulla, Anttolaan noin 370 m pitkä pyörärata. Syksyn aikana valmistuu Rantakylään uusi maksuton ulkokuntosali ja Viihdeumala Rantakeitaaseen uusia allashissi, jolla liikuntarajoitteisten on helpompi ja turvallisempi siirtyä altaaseen. Retkeilyreiteillä on mm. uusittu tulpiaikoja ja Hiidenkierroksen retkeilyreitit opastusta on parannettu, Pitkäjärven jäälle toteutettiin hiihtoladun viereen retkeilyreitit, joka sai suuren suosion. Kaihulla aloitettiin rantavalvonta. Latupirtille vievä hiihtoreitti jouduttiin sulkemaan ja uusi reittilinjaus on selvittelyssä. Harjoitusjäähalli joutui käyttökieltoon heinäkuussa, mikä tulee vaikuttamaan negatiivisesti erityisesti lasten ja nuorten harrastamiseen jääturheilussa seuraavan vuoden ajan. Tulevalle talvelle pyritään aukaisemaan Urpolan ja Hänskin tekojäät normaalia aikaisemmin ja sitä kautta korvaamaan menetettyä sisäjää. Ohjaustoiminta, elintapaohjaus ja seurayhteistyö sekä asukkaiden kuuleminen erilaisin kyselyin on toteutunut suunnitelmien mukaisesti.

Museopalveluissa on toteutettu kolme vaihtuvaa näyttelyä, joista kaksi taidemuseossa ja yksi Suur-Savon museossa. Lisäksi 18.6.2024 avautui Päämajamuseossa Mannerheim ylipäällikkönä -näyttely, joka on toteutettu yhteistyössä Sodan ja rauhan keskus Muistin kanssa. Lokakuussa avautuu taidemuseossa kolmas vaihtuva näyttely Tiitiäisen aika. Vaihtuvien näyttelyiden lisäksi yleisölle on ollut avoinna viisi pysyvää näyttelyä. Museokohteissa on ollut heinäkuun loppuun mennessä 34 269 kävijää.

Kirjastopalveluiden toiminta on toteutunut suunnitelmien mukaisesti. Eläköitymiset ja niitä edeltävät vuosilomat ovat aiheuttaneet haastetta toiminnan järjestämiselle. Alkuvuonna juhlittiin 160 vuotta täyttävää kirjastoa. Kirjaston historiaa tuotiin esiin monin tavoin pitkin kevättä, myös verkossa. Pääkirjastolle koottiin valokuvanäyttely. Juhlaviikon perjantaina 12.4. järjestettiin kakkukahvit kaikissa toimipisteissä. Pääkirjastolla olivat samana päivänä kirjailijavieraina Kristiina Vuori ja Ann-Christin Antell. Tilaisuudessa julkistettiin myös 160 sanaa kirjastosta -kilpailu. Eri-ikäisille ja eri kohderyhmille suunnattu tapahtumatarjonta oli monipuolista koko kevään ajan. Tammi-heinäkuussa kirjastoista otettiin yhteensä 436 289 lainaa, joka on 24 222 lainaa enemmän kuin viime vuonna.

Yleisten kulttuuripalveluiden alkuvuosi on sujunut suunnitelmien mukaisesti. Ikäihmisten kulttuurivierailuja on viety palvelutaloihin ja päiväkeskuksiin määrärahojen puitteissa. Kulttuurikasvatussuunnitelmat varhaiskasvatukseen sekä perusopetukseen ovat toteutuneet. Kesätoimintojen osalta Hulivilikarnevaalit vietettiin monipuolisen ohjelman ja runsaslukuisen kävijäjoukon parissa. Puistokonsertti-sarjassa kävijämäärät ovat olleet keskiarvoltaan tavanomaisia, samoin Pienten Puistikoiden osalta. Kulttuuri Itää -hanke starttasi maaliskuussa, kulttuuritoiminnan kehittämishankkeessa ovat mukana kaikki kunnan Etelä-Savon, Pohjois-Savon sekä Pohjois-Karjalan alueelta. Tulotavoite on ollut jo useamman vuoden ajan sen verran kova, että voidaan jo tässä kohtaa sanoa, ettei tavoitetta tulla saavuttamaan.

Kaupunginorkesterin alkuvuosi 2024 toteutettiin suunnitellusti. Konserttien kävijämäärä ja sitä kautta lipputulot eivät aivan vastanneet odotuksia. Tästä syystä myös tulotavoitteesta tullaan jäämään.

Kansalaisopiston kevätkausi eteni suunnitelman mukaisesti. Kurssitarjontaa on hieman supistettu. Kielten suunnittelija-opettajan rekrytointi järjestettiin. Luovuutta politiikkaan-kampanjaviikko toteutettiin 3.–9.2. yhteistyössä alueen muiden taiteen perusopetusta järjestävien oppilaitoksen kanssa. Opiston kevätnäyttelyt, konsertit ja tapahtumat keräsivät runsaasti yleisöä. Lake –22 hanke päättyi kesäkuussa. Yhdessä osallistuen-ryhmähanke yhteistyössä Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun kanssa jatkoi aktiivista ja vaikuttavaa työtä osallisuuden edistämiseksi. Hankkeen myötä toteutettiin mm. osallisuuskysely. Kumppanuuspöytäillalla 30.5. esiteltiin ja työskenneltiin Hyvän elämän ohjelman parissa. Vanhus- ja vammaisneuvoston toiminta on sujunut normaalisti.

Nuorisopalveluiden alkuvuosi on toteutunut suunnitelmien mukaisesti. Saimaanportin nuorisotila Usva on otettu käyttöön. Tämä mahdollistaa myös lähiliikuntapaikkojen hyödyntämisen nuorisotilatyössä entistä paremmin. Koulunuorisotyö on vakiintunut osaksi nuorisotyön palvelujärjestelmää. Nuorisovaltuusto on osallistunut strategiatyöskentelyyn ja nuoret ovat olleet eri tavoin mukana palvelujen suunnittelussa ja arvioinnissa. NUPS- prosessi (nuorisotyön perussuunnitelma) on käynnissä. YoungMikkeli- perintövaroja on hyödynnetty nuorten omiin hankkeisiin.

STRATEGISTEN OSA-ALUEIDEN STRATEGIAKORTIT

1. Kestävästi kehittyvä ja älykkäästi uudistuva Mikkeli

Ennakoidaan ja reagoidaan väestöön, elinkeinorakenteeseen, kansainvälisyyteen, digitalisaatioon ja kestäväan kehitykseen liittyviin toimintaympäristön muutoksiin.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.07.2024
Seurataan liikuntapaikkojen käyttöä vuosittain vähintään 8 eri liikuntapaikalla mm. kävijälaskureilla ja myytyjen lippujen määrillä.	Reagoidaan liikuntapaikkojen käyttömäärien muutoksiin ja muutetaan toimintaa tarpeiden mukaiseksi / liikuntapalvelut	Toteutunut/ei toteutunut	Toteutunut
Edistetään kaupungin kehittämisalustojen vaikuttavuutta ja yrittäjyyden kasvua alustoilla.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.07.2024
Kalevankankaan kehittämialusta: myynnin ja markkinoinnin lisääminen liikuntapaikoille "prime time"-aikojen ulkopuolella, arkipäivisin klo 8-16.	Liikuntapaikkojen käytön lisääminen yhteistyössä Kalevankankaan myynti- ja markkinointiryhmän kanssa /liikuntapalvelut.	Käyttöaste ma-pe klo 8-16: jalkapallohalli kilpajäähalli harjoitusjäähalli	Käyttöaste (%) 2022/2023/2024 Jalkapallohalli: 21/33/39 Kilpajäähalli: 49/51/51 Harjoitusjäähalli: 41/43/41

Hyödynnetään digitaalisuuden mahdollisuudet täysimääräisenä kaupungin palvelujen kehittämisessä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.07.2024

Mikkelin kaupungin verkko-kaupan ja ajanvarausjärjestelmän mahdollisuuksien hyödyntäminen ja tunnetuksi tekeminen.	Ostamisen ja varaamisen helpottuminen käyttäjäystävällisillä digipalveluilla /liikuntapalvelut, kulttuuripalvelut (laitetaanko kaikki tu-losalueet?)	Verkkokaupassa myytävien tuotteiden määrä	Liikuntapalvelut 18, yleiset kulttuuripalvelut 3
Lumme-kirjastojen kansalliseen e-kirjastoon liittymisen valmistelu Mikkelin kaupungin osalta. Valtakunnallisen e-kirjaston toiminta alkaa alkuvuodesta 2024. Vuoden 2023 kuluessa on selviteltävä liittymisen edellytykset ja sopimusprosessi vietävä läpi. Liittyminen edellyttää kunta-kohtaisten sopimusten tekemistä.	Kansallisen e-kirjaston käyttöönotto /kirjastopalvelut	Toteutunut/ei toteutunut	Toteutunut
Orkesterin nuottimateriaalissa siirrytään digitaalisen materiaalin käyttöön mahdollisimman paljon. Vähentää paperin käyttöä ja nuottimateriaalien postittamista merkittävästi.	Jokaiselle muusikolle hankitaan iPad, joiden avulla digitaalisen nuottimateriaalin käsittely ja soittaminen onnistuu. /kaupunginorkesteri	Toteutunut/ei toteutunut	Ei toteutunut
Orkesteri pyrkii tuottamaan verkkosisältöä konserteista. Mahdollistaa kansainvälisen näkyvyyden ja uusien kohderyhmien saavuttamisen.	Säännölliset verkkokonsertit ja niistä jäävät tallenteet. /kaupunginorkesteri	Verkkokonserttien määrä ja tallenteiden hyödyntäminen sote-palveluissa.	Ei toteutunut
Sosiaalisen median kanavat ovat aktiivisesti käytössä.	Nuorten kohtaaminen myös verkossa toteutuu. /nuorisopalvelut	Toteutunut/ei toteutunut	Toteutunut - nuorten kohtaamisia toteutetaan osittain myös sosiaalisen median kautta
Verkkokurssien hyödyntäminen henkilöstön koulutuksessa.	Henkilöstö suorittaa vähintään yhden verkkokoulutuksen vuosittain. /esimiehet	Suoritettu/ei suoritettu	Yleiset kulttuuripalvelut osittain suoritettu. Liikuntapalvelut osittain suoritettu. Nuorisopalvelut osittain suoritettu. Kirjastopalvelut: osittain.

2. Osaamisen ja yrittäjyyden Mikkelissä

Panostetaan osaavan työvoiman saamiseen ja osaajien houkutteluun.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.07.2024

Mikkelin kaupunginorkesterin korkean tason säilyttäminen ja parantaminen sekä näkyvyyden kehittäminen, jotta saadaan houkuteltua huipumuusikoita orkesteriin vakituiseksi sekä vierailijoiksi. Ammattitaitoinen taiteellinen henkilöstö on edellytys orkesterin kehittymisen kannalta.	Orkesterin resurssien riittävyys ja muusikoiden palkkataso houkuttelevalle tasolle verrattuna muihin orkestereihin. /kaupunginorkesteri	Rekrytointien onnistuminen ja palkkatason kehitys.	Toteutunut
Vahvistetaan yritysten, oppilaitosten ja korkeakoulutoimijoiden välistä ja niiden kanssa tehtävää yhteistyötä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.07.2024
Opinnäytetöiden ja harjoitteluiden tekeminen Mikkelin kaupungille.	Toimintojen kehittämisen tutkimuksen avulla. /lautakunnan alaiset tulosalueet	Opinnäytetöiden ja harjoittelijoiden määrä	Liikuntapalvelut harjoittelijoita 1, yleiset kulttuuripalvelut harjoittelijoita 2 sekä Esedun opiskelijan näyttökokeen suoritus, museopalvelut harjoittelijoita 1, nuorisopalvelut harjoittelijoita 8. Kirjastopalvelut: harjoittelijoita 2.
Kaupunginorkesteri vahvistaa yhteistyötään Mikkelin musiikkiopiston kanssa. Pyritään kehittämään yhteistyötä myös XAMKin ja yliopistokeskuksen kanssa uusien toimintatapojen ja tutkimustiedon hyödyntämisen suhteen.	Uusia toimintamalleja oppilaitosten kanssa yhteistyössä. /kaupunginorkesteri	Yhteistyön ja toimintojen määrä	Ei toteutunut
Kulttuuripalveluiden yhteistyön tiivistäminen taiteen perusopetuksen yksiköiden kanssa.	Toistuvat yhteistapaamiset toimijoiden kesken, oppilaitosten osaamisen hyödyntäminen eri yhteyksissä / kulttuuripalvelut	Tapaamiset järjestetty / ei järjestetty, sisältöjen määrä	Toteutunut 8 kpl sisältöjä

Tuetaan opiskelijoiden alueelle ja alueen yrityksiin kiinnittymistä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.07.2024
Äxön Appro -messut	Erilaisten harrastusmahdollisuuksien ja harrastusten tarjoajien esille tuominen. /yleiset kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut, nuorisopalvelut	Messut toteutunut/ei toteutunut	Ei toteutunut

3. Mahdollistavat elinympäristöt ja hyvinvointia edistävä toiminta ja palvelut

Alueen hyvinvointi perustuu asukkaiden, yhteisöjen, yritysten, hyvinvointialueen ja kaupungin yhteistyölle sekä vahvaan paikallisuuteen.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.07.2024
Ikäihmisten elintapaohjauksen toteuttaminen ja edelleen kehittäminen yhteistyössä hyvinvointialueen sekä muiden toimijoiden kanssa.	Senioreiden yksilöllisen arjen sujuvuuden tukeminen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin lisääminen. /liikuntapalvelut	Ikäihmisten elintapaohjaukseen osallistuneiden määrä yhteensä ja vuonna 2024.	Elintapaohjausprosessin aloitaneita asiakkaita 31.7.2024 mennessä: 90 Vuonna 2024 uusia asiakkaita aloittanut 10.
Mikkelin vauvaviikko. Osana kirjaston kehittämissanketta on koottu yhteistyöverkosto toteuttamaan Mikkelin vauvaviikkoa vuosittain. Yhteistyöverkostossa on laajasti kaupungin toimijoita, hyvinvointialueen yksiköitä, yhdistyksiä ja seurakunta.	Mikkelin vauvaviikon vakiinnuttaminen vuosittain toistuvaksi tapahtumaksi laajan yhteistyöverkoston voimin. /kirjastopalvelut, Koppa, kaupunginorkesteri, kulttuuripalvelut	Mikkelin vauvaviikko toteutetaan vuosittain syyskuussa. Tapahtumien määrä ja kävijämäärä.	23.-28.9.2024 pidettävän vauvaviikon valmistelu on toteutunut ja ohjelma julkaistu.
Kulttuurin hyvinvointivaikutusten hyödyntäminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.	Kulttuurin käyttö hyvinvointialueen toimintojen osana. Kulttuurin hyvinvointivaikutusten tunnistaminen ja hyödyntäminen laaja-alaisesti. /kaupunginorkesteri, kulttuuripalvelut	Kulttuuripalveluiden kävijämäärät ja yhteistyön määrä eri tahojen kanssa	Yleisten kulttuuripalveluiden kulttuurivierailut palvelutaloihin jne. 22kpl, 622 osallistujaa.
Etsivä nuorisotyö tavoittaa 15 – 28-vuotiaan nuoren, joka kaipaa tukea koulutukseen, työelämään tai elämäntilanteeseen liittyvissä asioissa.	Nuorisolain mukaiset ilmoitukset ja muut yhteydenotot otetaan käsittelyyn viiveettä. Nuorta tuetaan monialaisesti ja palveluohjaus on sujuvaa. /nuorisopalvelut	Etsivän nuorisotyön asiakasmäärä.	Etsivän nuorisotyön kautta tavoitetut nuoret 141.

Taataan kaupunkilaisille saavutettava palvelurakenne ja –tarjonta sekä edistetään esteettömän ja turvallisen arkiympäristön rakentumista.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.07.2024
Tehdään matalan kynnyksen kulttuuritapahtumia ja –palveluita eri kohderyhmien saavutettavaksi.	Tarjotaan kaikille mahdollisuus monipuolisiin kulttuuripalveluihin. Kasvatetaan kulttuuritapahtumien osallistujamääriä (lähtötaso tp2021). /kaupunginorkestteri, yleiset kulttuuripalvelut, kirjastopalvelut, nuorisopalvelut, museot	Tapahtumien määrä ja kävijämäärä	Yleiset kulttuuripalvelut tapahtumien määrä 216 kpl (tp2021 281), kävijämäärä 18 511 (tp2021 27 177). Museoissa 34 269 kävijää. Kirjastopalvelut 92 tapahtumaa, 2 554 kävijää.
Tarjotaan soveltavan liikunnan ryhmiä ja uinnin opetusta.	Pyritään mahdollistamaan turvallisen ja esteettömän liikunnan harrastaminen /liikuntapalvelut	Soveltavan liikunnan ryhmien osallistujamäärä. Pohjoismaisen uimataitomääritelmän (sovellettu) mukaisen uimataidon omaavien 6-luokkalaisten määrä.	Soveltava liikunta: 851 osallistujaa. Uimataito lukuvuosi 2023-2024: 84,5 % (koko Suomi 55%)
Alueellisen nuorisotyön menetelmiä käytetään monipuolisesti	Alueellista nuorisotyötä tehdään suunnitellusti nuorisotiloissa, kouluissa ja oppilaitoksissa sekä jalkautuen. / nuorisopalvelut	Alueellisen nuorisotyön toimipisteiden määrä, kohdatujen nuorten määrä.	Toimipisteiden määrä 5, kohdatujen nuorten määrä 8585.
Hyvää elämää ikääntyneille -Mikkelin kaupungin ikäohjelma 2025 valmistuu	Ohjelmassa määritellään tavoitteet ja toimenpiteet ikääntyneiden väestön hyvinvoinnin tukemiseksi. /sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue /hyvinvointikoordinaattori	Ohjelma valmistuu/ohjelmaa toteutetaan ja seurataan	Ohjelma on valmistunut ja sitä toteutetaan.
Terve kunta –verkostoon liittyminen	Kiinnitytään kansalliseen verkostoon ja toteutetaan hyviä käytäntöjä hyvinvoinnin edistämiseksi. /hyvinvointikoordinaattori, sivistysjohtaja	Toteutuu/ei toteudu	On liitytty.
Hyvän mielen kunta -toimintamalli	Kaikessa toiminnassa tuetaan mielen hyvinvointia. /hyvinvointikoordinaattori	Toteutuu/ei toteudu	Ei toteutunut
Asiakastyytyväisyyskysely	Palveluiden laatu ja kehittäminen palautteen mukaisesti. /sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue	Toteutuu/ei toteudu	Liikuntapalvelut: 2 kyselyä, yleiset kulttuuripalvelut 2 kyselyä, kirjastopalvelut 1 kysely

Esteettömyyssuunnitelman toteutuminen	Esteetön ympäristö ja palvelut toteutuvat ohjelman mukaisesti. /vastuu asuminen ja toimintaympäristön palvelualueella /yhteistyössä vammaisneuvosto, sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue	Toteutuu/ei toteudu	Toteutuu
Kehitetään kestävästi monimuotoista, virikkeellistä luonto- ja lähiympäristöä ja hyödynnetään niiden sekä maaseutualueiden hyvinvointivaikutukset.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.07.2024
Lähi- ja luontoliikuntapaikkojen ylläpitäminen, rakentaminen ja kunnostaminen	Edistetään liikkumista kaikissa ikäryhmissä mahdollistamalla liikkuminen luonnossa ja omassa lähiympäristössä /liikuntapalvelut	Ylläpidettyjen reittien kilometrimäärä. Maksuttomien liikuntapaikkojen määrä.	Ylläpidettyjä reittejä: 197 km sekä lisäksi jäälatuja noin 80 km. Laavut, kodat ja tulipaikat: 13 kpl. Täysin maksuttomia liikuntapaikkoja: 69 kpl. Maksuton käyttö varattujen vuorojen ulkopuolella: 20 kpl.
Yhdistetään kulttuurisiltä luontoympäristöön	Vähintään yksi uusi kulttuuritapahtuma järjestetty luontoympäristössä / kulttuuripalvelu	Tapahtuma järjestetty / ei järjestetty	Ei järjestetty.
Kävelyn ja pyöräilyn edistämisyhmän toimenpiteet vuosikellon mukaisesti	Luodaan edellytyksiä kävelyn ja pyöräilyn lisäämiselle eri keinoin verkostoyhteistyönä. /hyvinvointikoordinaattori /Käpy-ryhmä	Toteutuu/ei toteudu	Toteutuu
Hyödynnetään toiminnassa läpileikkaavasti kulttuuri, taide, luovat keinot ja liikunta sekä alueen rikas historia ja kulttuuriperintö.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.07.2024
Aktiivinen arki -harrastemessut	Erialaisten harrastusmahdollisuuksien ja harrastusten tarjoajien esille tuominen. /yleiset kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut	Messut toteutunut/ei toteutunut	Toteutuu 31.8.2024
Kulttuurikahvila-toiminnan jatkaminen pääkirjastossa yhteistyössä järjestöjen, yhdistysten ja eri toimijoiden kanssa.	Kulttuurikahvila-toiminnan vakiinnuttaminen Kulttuurin unelmavuosi -hankkeen jälkeen. /kirjastopalvelut	Kulttuurikahvila-tapahtumien toteutuminen	Toteutunut.

Matalan kynnyksen kulttuuritapahtumien järjestäminen, kuten Museoiden yö.	Kulttuuri- ja museotarjonnan ympärivuotisuus (myös kesäajan ulkopuolella) kaikenikäisille. Tavoite 10 000 käyntiä kohteissa. /museot, kulttuuripalvelut, nuorisopalvelut	Kävijämäärä, positiivinen asiakaspalaute	Museoiden yö toteutetaan 25.10.
Kulttuuriohjelman valmistuminen	Mikkelin kaupungin kulttuuriohjelma valmistuu vahvasti toimijakenttää kuulleen. /kulttuuripalvelut, museot, kansalaisopisto, kirjasto, kaupunginorkesteri	Kulttuuriohjelma valmis / ei valmis	Ei valmis.
Kulttuuritoimijoiden hyödyntäminen kaupungin tilaisuuksissa. Kaupungissa vierailuvia yhteistyökumppaneita pyritään viemään kulttuurin äärelle vierailun aikana.	Kulttuurimyönteisen Mikkelin mielikuvan vahvistaminen. /lautakunnan alaiset toimijat	Tapahtuma- ja kävijämäärät	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
Nuorisotapahtumien järjestäminen	Yhteisöllisyyden lisääminen, elämysten ja kokemusten tarjoaminen nuorille. / nuorisopalvelut	Tapahtuma- ja kävijämäärät	Leffayö 150 osallistujaa

4. Yhteisöllisyys ja osallisuus

Tunnistetaan ja hyödynnetään väestön moninaisuus rikkautena, voimavarana ja elinvoiman lähteenä, osana mikkeliläisyyttä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.07.2024
Kotouttamisen kokonaisvastuun hallittu siirtyminen kaupungille: Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueella kotouttamiseen liittyvät sivistyspalvelut.	Toimiva toimintarakenne. /yhteistyö kotouttamispalveluita koordinoivan työllisyyspalveluiden kanssa	Toteutuu/ei toteudu	Varhaiskasvatus ja opetus – toimintarakenne toimii - yhteistyötä työllisyyspalvelujen kanssa lisättävä.
Mahdollistetaan vapaaehtois- ja asukasaktiivitoiminta, vertaistuki, omaehtoinen toiminta sekä kokemusasiantuntijuus yhteistyössä kolmannen ja neljännen sektorin kanssa.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.07.2024

Vertaisohjaajien ja vapaaehtoisten toiminnan mahdollistaminen ja mukaan saaminen sekä vapaaehtoisten kouluttaminen.	Vapaaehtois- ja vertaisohjaajatoiminnan ylläpitäminen ja kasvattaminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. /liikuntapalvelut	Vertaisohjaajien ja vapaaehtoisten määrä.	Toiminnassa mukana olevia vapaaehtoisia 30. Lisäksi koulutettu vuonna 2024 yhteensä 37 uutta vapaaehtoista.
Seurafoorumien järjestäminen vähintään 2 kertaa vuodessa yhteistyössä Etelä-Savon Liikunta ry:n kanssa.	Urheiluseurojen kanssa tehtävä monipuolinen yhteistyö Mikkelin liikuntatoiminnan kehittämiseksi. /liikuntapalvelut	Toteutunut/ei toteutunut	Osittain toteutunut (1 kerta)
Mieli-ikä-runopiiri on ikäntyville suunnattu mielen hyvinvointia tukeva toimintamuoto, jossa kirjallisuuteen yhdistetään sosiaalinen kanssakäyminen ja tunteiden vahvistaminen. Kirjasto järjestää yhteistyössä yhdistysten ja vapaaehtoisten kanssa Mieli-ikä-runopiirikonseptin mukaisia runopiirejä kirjaston tiloissa.	Mieli-ikä-runopiiri toiminnan vakiinnuttaminen /kirjastopalvelut	Mieli-ikä-runopiirien järjestäminen toteutunut	Ei toteutunut.
Osallisuussuunnitelman toteuttaminen.	Toteutetaan osallisuussuunnitelman tavoitteita. /kansalaisopiston ja osallisuuden tulosalue ja soveltuvin osin kaikki yksiköt	Osallisuussuunnitelman toimenpiteiden toteutuminen	Kumppanuuspöytäilta 30.5.
Edistetään ryhmiin ja yhteisöihin kiinnittymistä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.07.2024
Kaikille avoimien ja maksuttomien senioriliikuntavuorojen järjestäminen eri puolilla Mikkeliä, yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.	Kaikille senioreille ohjatun liikunnan ja sitä kautta sosiaalisten kontaktien mahdollistaminen. /liikuntapalvelut	Eri pisteiden/alueiden määrä, joissa avoimia senioriliikuntavuoroja on järjestetty.	5 pistettä: Saimaa Stadiumi, Haukivuori, Anttola, Ristiina, Urheilupuisto (kesä)
Tarjotaan kerho- ja harrastustoimintaa jokaisella perusopetuksen koululla	Mahdollistetaan oma juttu jokaiselle koululaiselle. /kerhotoiminnan ohjausryhmä	Kerhojen määrä/ Kerho jokaisella koululla	”Oma juttu”-harrastamistointaa jokaisessa peruskoulussa tarjolla.
Tuetaan tapahtumakaupunki Mikkelin kehittämistä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.07.2024

Avustuksien myöntäminen tapahtumien järjestelykuluihin	Kolmannen sektorien toimijoiden järjestämien tapahtumien tukeminen. /liikuntapalvelut, nuorisopalvelut jne.	Myönnettyjen avustusten määrä	Liikuntapalvelut: 15 tapahtumaa, 16 680 euroa. Yleiset kulttuuripalvelut 25 800 euroa (kohdeavustukset).
Laadukkaat tapahtumat ja näyttelyt	Järjestetään neljä vaihtuvaa näyttelyä eri museokohteissa, tavoite 38 500 kävijää. /museot	Kävijämäärä	Museoissa 34 269 kävijää.
Monipuolisen kulttuuritarjonnan ylläpitäminen kaupungissa	Riittävät resurssit kulttuuri-toimijoille, jotta tapahtumia voidaan järjestää. /lautakunnan alaiset toimijat	Tapahtumien määrä ja kävijämäärä	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
Lisätään osallistuvan budjetoinnin käyttöä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.07.2024
Osallistuvan budjetoinnin käyttö	Käytön lisääminen. /kansalaisopiston ja osallisuuden tulosalue	Käyttö kohteina ja euroina	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
YoungMikkeli-perintörahas-ton käyttö nuorilähtöisesti	Nuoret suunnittelevat omia hankkeitaan ja hakevat niiden toteutukseen YoungMikkeli-perintörahoitusta. / nuorisopalvelut	Käyttö kohteina ja euroina	Kohteita 3, 6070 euroa
Edistetään yhteisöllistä asumista.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.07.2024
Ikääntyneiden monimuotoista asumista (yhteisöllinen asuminen, soluasuminen) kehitetään edelleen.	Ikääntyneiden turvallisuuden tunne ja sujuva arki paranevat yhteisöllisyyttä kehittämällä. /vanhusneuvosto yhteistyössä kaupungin ja hyvinvointialueen toimijoiden kanssa	Yhteisöllisen asumisen yksiköiden määrä lisääntyy	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.

Tiliryhmäkohtaiset toteutuma-analyysit – kehitys ja ennuste

Myyntituotot

Kaupunginorkesteri: Kevätkauden kävijämäärä konserteissa ei yltänyt toivotulle tasolle. Lipputulot arvioidaan alittavan talousarvion 60 000 euroa.

Museopalvelut: Museoiden myyntituotot ovat museokaupan tuottoja. Taidemuseon ja Muistin kävijämäärät ovat kasvaneet edellisestä vuodesta. Tämä näkyy myös museokauppojen tuotoissa. Päämajamuseon osalta kesäkauden tuotot kirjautuvat vasta syyskuussa tuloiksi. Myyntituotot toteutuvat talousarvion mukaisesti.

Kirjastopalvelut: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Kansalaisopisto ja osallisuus: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Liikuntapalvelut: Myyntituotot ovat suurimmalta osalta uimahallien lipputuloja. Lipputulot ovat noin 8 000 euroa suuremmat kuin vastaavaan aikaan vuonna 2023, mutta jäävät tulostavoitteesta noin 158 000 euroa.

Maksutuotot

Kirjastopalvelut: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Kansalaisopisto: Eivät toteudu talousarvion mukaisesti, alitusta arvioidaan muodostuvan noin 100 000 euroa.

Muut toimintatuotot

Yleiset kulttuuripalvelut: Arvioidaan alittuvan noin 18 300 euroa.

Kaupunginorkesteri: Pieniä yksittäisiä tuloja, joiden arvioidaan jäävän noin 2 000 euroa talousarviosta.

Museopalvelut: Muut toimintatuotot ovat museokohteiden pääsylipputuloja. Taidemuseon ja Muistin kävijämäärät ovat kasvaneet edelliseen vuoteen verrattuna. Päämajamuseon osalta kesäajan lipputulot kirjautuvat tuloiksi syyskuussa. Muut toimintatuotot toteutuvat talousarvion mukaisesti.

Kirjastopalvelut: Vuokratuotot ylittyvät talousarvioon nähden noin 4 000 eurolla kalustevuokrien ansiosta.

Kansalaisopisto ja osallisuus: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Liikuntapalvelut: Muista toimintatuotoista valtaosa on liikuntatilojen käyttökorkvauksia. Tuotot ovat alkuvuoden perusteella vuokratuottojen osalta noin 40 000 euroa ja muiden tuottojen osalta arviolta noin 60 000 euroa tulostavoitetta pienemmät. Tulot ovat suuremmat kuin vuonna 2023 mutta tulostavoitetta ei saavuteta. Loppuvuoden osalta menetetään lisäksi käyttökiellon vuoksi harjoitusjäähallin käyttövuokratuotot noin 50 000 euroa. Eli yhteensä tuotot ovat 150 000 euroa tulostavoitetta pienemmät.

Nuorisopalvelut: arvioidaan ylittyvän noin 2 300 euroa.

Tuet ja avustukset

Yleiset kulttuuripalvelut: Hulivilikarnevaaleille saatiin OKM:n 15 000 euron avustus ja muita hankerahoituksia ei loppuvuodesta ole tämänhetkisen tiedon mukaan kulttuuripalveluille haettavissa. Näin ollen tuet ja avustustulot tulevat alittumaan arviolta lähes 57 000 euroa.

Kaupunginorkesteri: Alkuvuonna ei ole haettu avustuksia. Syksyllä on tarkoitus hakea 40 000 euroa avustusta. Avustusten arvioidaan jäävän budjetoidusta 32 900 euroa.

Museopalvelut: Taidemuseo on saanut Museovirastolta 6 000 euron avustuksen Heikki Willamon näyttelypalkkioihin ja 6 000 euron avustuksen Kari Juutilaisen näyttelypalkkioihin. Päämajamuseon perusnäyttelyn uusimiseen saatiin 2 000 euron avustus Suomen Marsalkka Mannerheimin perinnesäätiöltä. Avustuksia on saatu yhteensä 14 000 euroa. Työllistämistukirahoja kertyy noin 5 000 euroa. Yhteensä avustuksia on saatu 19 000 euroa talousarviota enemmän.

Kirjastopalvelut: Hankeavustukset ylittävät talousarvion noin 4 000 eurolla, kun huomioidaan, että avustuksia siirtyy vuodelle 2025 arviolta 40 000 euroa.

Kansalaisopisto ja osallisuus: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Liikuntapalvelut: Arvioidaan kertyvän noin 5 000 euroa talousarviota enemmän.

Nuorisopalvelut: Oppilaitosnuorisotyö 2.0-hankkeelle saatu avustusta 55 000 euroa sekä etsivään nuorisotyöhön 150 000 euroa. Avustusten arvioidaan alittavan talousarvion 5 000 euroa.

Henkilöstömenot

Hallinto: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Yleiset kulttuuripalvelut: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Kaupunginorkesteri: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Museopalvelut: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Kirjastopalvelut: Arvioidaan ylittyvät noin 95 000 euroa henkilöstökulujen kirjaamisessa tapahtuneen virheen vuoksi.

Kansalaisopisto ja osallisuus: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Liikuntapalvelut: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Nuorisopalvelut: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Palveluiden ostot

Hallinto: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Yleiset kulttuuripalvelut: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Kaupunginorkesteri: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Museopalvelut: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Kirjastopalvelut: Arvioidaan alittuvan 2 000 euroa talousarvioon nähden.

Kansalaisopisto ja osallisuus: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Liikuntapalvelut: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Nuorisopalvelut: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Hallinto: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Yleiset kulttuuripalvelut: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Kaupunginorkesteri: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Museopalvelut: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Kirjastopalvelut: Arvioidaan alittuvan 2 000 euroa talousarvioon nähden.

Kansalaisopisto ja osallisuus: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Liikuntapalvelut: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Nuorisopalvelut: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Avustukset

Hallinto: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Yleiset kulttuuripalvelut: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Museopalvelut: Museajohtajan laskuvirheen vuoksi ylittyy 10 000 euroa.

Kansalaisopisto: TA-24 avustukset on epähuomiossa leikattu kahteen kertaan (TA-24 0 euroa). Avustukset ylitetään noin 5 000 euroa.

Liikuntapalvelut: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Nuorisopalvelut: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Muut kulut

Hallinto: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Yleiset kulttuuripalvelut: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Kaupunginorkesteri: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Museopalvelut: Markkinointimäärärahojen ylitys arviolta 10 000 euroa.

Kirjastopalvelut: Vuokrakulut ylittävät arviolta 4 000 euroa.

Kansalaisopisto ja osallisuus: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Liikuntapalvelut: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Nuorisopalvelut: Toteutuu 8 000 eurolla talousarvioon nähden.

Investoinnit

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta	TA 2024	2024 1-7	Tot %	Jäljellä	Ennuste
Koneet ja kalusto yhteensä	175 000,00				175 000,00
Liikuntapaikat	155 000,00	37 544,00	24,2	117 456,00	155 000,00
Museopalvelut	20 000,00		0,0	20 000,00	20 000,00